

UPRAVNO SODIŠČE RS, ODDELEK V MARIBORU ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA <i>Upravno sodišče v Oddelek</i> <i>Maribor</i>
dne <i>21.1.2015</i> <i>Sj</i> Podpis pristojne sodne osebe:

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, oddelek v Mariboru, je v senatu, ki so ga sestavljale višje sodnice Vlasta Švigelj Gabrovec kot predsednica ter Sonja Kočevar in Violeta Tručl kot članici,

ob sodelovanju pravosodne svetnice Mirjam Križevnik kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: DOM UPOKOJENCEV PTUJ, Volkmerjeva cesta 10, Ptuj, ki jo zastopa odvetniška pisarna Zidar Klemenčič iz Ljubljane, zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

zaradi **inšpekcijskega nadzora**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 0612-148/2013/8 z dne 7. 5. 2014,

na seji 21. januarja 2015

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV

1. Z izpodbijano odločbo je Informacijski pooblaščenec po državni nadzornici v postopku inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) tožeči stranki med drugim naložil, da mora prenehati izvajati videonadzor in odstraniti kamere, navedene v izreku odločbe, na naslovu Volkmerjeva cesta 10, Ptuj (I.4. točka izreka) ter na naslovu enote v Kopru (I.5. točka izreka). Naloženo obveznost je morala tožeča stranka izvršiti v roku 10 dni od prejema odločbe ter v nadaljnjih treh dneh o odpravi nepravilnosti pisno obvestiti državno nadzornico. V obrazložitvi odločbe navaja, da je državna nadzornica za varstvo osebnih podatkov v okviru postopka inšpekcijskega nadzora opravila ogled prostorov tožeče stranke ter o tem sestavila zapisnik, ki je bil tožeči stranki tudi vročen. V zvezi s kršitvami, navedenimi v točki I.4. in I.5. izreka odločbe, je navedla, da zavezanka izvaja videonadzor nad prostori in okolico domov starejših občanov v Kopru in na Ptuj, in sicer praktično v vseh delovnih prostorih, prostorih za stanovalce (razen njihovih sob), okolice domov ter v prostorih, v katerih opravlja tržno dejavnost (fitnes, lokal, telovadnica). Videonadzorni sistem na Ptuj, sestoji iz 45 kamer, v Kopru pa 18 kamer. Inšpekcijska zavezanka je v postopku pojasnila, da izvaja videonadzor z namenom, da se zaščiti pred možnimi kraji, da se zaposleni lepo obnašajo do strank ter da z njim spremlja tehnični proces v kuhinjah. Videonadzor morajo opravljati tudi na podlagi 6. člena Pravilnika o kadrovskih, tehničnih in prostorskih pogojih za izvajanje nalog na področju duševnega zdravja za izvajalce institucionalnega varstva ter centre za socialno delo ter o postopku njihove verifikacije (v nadaljevanju: Pravilnik). Videonadzor pri dostopu v uradne službene oz. poslovne prostore ureja 75. člen ZVOP-1. V skladu z navedeno določbo se lahko izvaja videonadzor dostopa v uradne službene oz. poslovne prostore, če je to potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali zaradi zagotavljanja nadzora vstopa ali izstopa v ali iz službenih oz. poslovnih prostorov. Videonadzor znotraj delovnih prostorov pa je možen le, kolikor so izpolnjeni pogoji iz 77. člena ZVOP-1. Po navedeni določbi se lahko videonadzor izvaja le v izjemnih primerih, kadar je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali zavarovanja tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni možno doseči z milejšimi sredstvi. ZVOP-1 eksplicitno našteva, koga in kaj ter zakaj se lahko varuje, zato drugi nameni niso dopustni, npr. zaradi preverjanja dela zaposlenih. Prav tako inšpekcijski zavezanec nima pravne podlage za izvajanje videonadzora po hodnikih, prostorih za počitek in druženje, jedilnicah, kuhinjah, telovadnici, fitnesu, kavarni, bazenu, prostoru za smeti. Navedeni prostori ne predstavljajo območja dostopa v uradne službene prostore, niti območja delovnih prostorov, v katerih bi zavezanec varoval premoženje ali ljudi. Zavezanec namreč mora za navedeni namen zagotoviti 24-urno prisotnost zaposlenih, s čimer nedvomno dosega namen z milejšimi ukrepi, kot ga omogoča videonadzor. Pravne podlage za

izvajanje videonadzora pa tudi ne predstavlja Pravilnik, saj inšpekcijska zavezanka nima verificiranih varovalnih oddelkov. Tako v obravnavanem primeru pravno podlago za videonadzor predstavljajo le določbe ZVOP-1, ki pa izvajanje videonadzora ne dopuščajo, kolikor je mogoče varovanje zagotoviti z milejšimi ukrepi. Takšen ukrep pa predstavlja 24-urna prisotnost osebja, zato ni mogoče govoriti o dopustnem izvajanju videonadzora tudi znotraj delovnih prostorov.

2. Tožeča stranka s tožbo izpodbija odločitev tožene stranke le glede točke I.4. in I.5., to je glede prenehanja izvajanja videonadzora in odstranitve kamer v enoti na Ptuju in enoti v Kopru. Za uvedbo videonadzora se je tožeča stranka odločila zaradi varnosti uporabnikov storitev, to je varovancev doma, hkrati pa se tudi zasleduje namen večje varnosti zaposlenih. Potrebno je upoštevati, da gre pri varovancih doma v večini primerov za starejše ljudi, ki so pozabljivi, zbegani, zato videonadzor poleg osebja še dodatno in vsakomur zagotavlja ustrezno raven njegove varnosti. Le tako namreč lahko tožeča stranka v razmerju do svojih stanovalcev zagotovi in izkaže vso potrebno dolžno skrbnost. V enoti na Ptuju je namreč delež stanovalcev, ki niso na varovanem oddelku in se soočajo z demenco, 50 %, v enoti v Kopru pa 44 %. Tako je 24-urni nadzor in varovanje potrebno tudi za stanovalce, ki ne bivajo na varovanem oddelku, temveč na bivalnem ali negovalnem oddelku, saj tožeča stranka zaradi kadrovskih normativov ne more zagotoviti dnevne 24 urne varnosti in nadzora. Oba domova sta odprtega tipa, ki omogočata vstop tretjim osebam, zato se z videonadzorom tudi preprečujejo kraje, oz. pomaga pri odkrivanju storilcev kaznivih dejanj. Prav tako je videonadzor pomemben v primeru uveljavljanja odškodninskih zahtevkov zoper tožečo stranko. Navedenega pa ni možno doseči z milejšimi ukrepi, saj tožečo stranko vežejo kadrovske normativi, zato ne more imeti zaposlenih toliko oseb, kot je stanovalcev v sobah. Meni tudi, da je podana podlaga za uporabo določb Pravilnika, saj ima varovani oddelki, ki pa je v postopku verifikacije. Sama je storila vse potrebno za verifikacijo varovanega oddelka, kar pa ji je bilo iz objektivnih razlogov onemogočeno. Predlaga, da sodišče spremeni izpodbijano odločbo v točki I.4. in I.5. tako, da lahko izvaja videonadzor, podrejeno pa, da se odločba v tem delu odpravi. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka.
3. Tožena stranka v odgovoru na tožbo vztraja pri svoji odločitvi in razlogih, navedenih v izpodbijani odločbi. Pri videonadzoru, kot ga je vzpostavila tožeča stranka, gre nedvomno za pretiran poseg v zasebnost ne le stanovalcev, temveč tudi zaposlenih, za takšen nadzor pa ni pravne podlage. Socialno varstveni zavodi morajo zagotavljati 24-urno prisotnost zdravstvenega delavca, tega pa ni mogoče nadomestiti z videonadzorom. Videonadzor, kot ga je uvedla tožeča stranka, ne zasleduje preventivne funkcije glede stanovalcev, torej da bi jim pomagal pri gibanju po domu. Videonadzor sam po sebi ničesar ne preprečuje (da se oskrbovanci ne bi zgubili, poškodovali), omogoča le naknaden pregled posnetkov in s tem eventualno olajša ugotavljanje poteka preteklega dogodka oz. služi kot

dokaz v primerih odškodninskih zahtevkov. ZVOP-1 pa eksplicitno našteva koga in kaj ter zakaj se lahko z videonadzorom varuje, zato drugi nameni niso dopustni. Prav tako ni sprejemljiv ugovor tožeče stranke, da celotno področje doma in njegove okolice predstavlja varovani oddelek. Predlaga, da sodišče tožbo zavrne.

4. Tožba ni utemeljena.
5. V obravnavani zadevi je sporno vprašanje dopustnosti izvajanja videonadzora na lokacijah oz. v prostorih tožeče stranke, navedenih v izreku izpodbijane odločbe.
6. Z ZVOP-1 so določene pravice, obveznosti, načela in ukrepi, s katerimi se preprečujejo neustavni, nezakoniti in neupravičeni posegi v zasebnost in dostojanstvo posameznika pri obdelavi osebnih podatkov (1. člen). Osebni podatki se obdelujejo zakonito in pošteno (2. člen – načelo zakonitosti in poštenosti). Osebni podatki, ki se obdelujejo, morajo biti ustrezni in po obsegu primerni glede na namene, za katere se zbirajo in nadalje obdelujejo (3. člen – načelo sorazmernosti).
7. Videonadzor je urejen v 2. poglavju ZVOP-1 v členih 74 do 77. V členu 75 je urejen videonadzor dostopa v uradne službene oz. poslovne prostore, med tem ko je v določbi 77. člena urejen videonadzor v delovnih prostorih. V skladu z navedeno določbo se izvajanje videonadzora znotraj delovnih prostorov lahko izvaja le v izjemnih primerih, kadar je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni možno doseči z milejšimi sredstvi (prvi odstavek). Videonadzor se lahko izvaja le glede tistih delovnih prostorov, kjer je potrebno varovati interese iz prejšnjega odstavka (drugi odstavek). Izrecno pa je prepovedano izvajati videonadzor v delovnih prostorih izven delovnega mesta, zlasti v garderobah, dvigalnih in sanitarnih prostorih (tretji odstavek).
8. Pravilnik, ki definira varovane oddelke kot oddelke, kjer so stanovalci zaradi svojih potreb, povezanih s težavami v duševnem zdravju, nepretrgoma deležni posebne zaščite in varstva ter oddelka oziroma zavoda ne morejo zapustiti po lastni volji, tudi omogoča izvajanje nadzora in varstva s tehničnimi sredstvi, kot je videonadzor. Pogoji za to je pridobljena verifikacija s strani pristojne komisije. V varovani oddelek zavoda pa je lahko sprejeta le oseba, ki izpolnjuje tudi splošne pogoje za sprejem v tak zavod.
9. Po oceni sodišča je neutemeljen tožbeni ugovor, da je bilo v zadevi napačno in nepopolno ugotovljeno dejansko stanje ter posledično napačno uporabljeno materialno pravo. Tožeča stranka ne zanika, da je izvajala videonadzor v prostorih in na površinah navedenih v izpodbijani odločbi, ki praktično obsegajo celotno področje doma starejših v Koprju in na Ptujju (razen sob stanovalcev). Za izvajanje

videonadzora v takšnem obsegu pa tudi po mnenju sodišča ni izkazan namen oz. pogoji, določeni v 77. členu ZVOP-1. Kot dopusten namen zakon določa, če je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja, tega namena pa ni mogoče zagotoviti z milejšimi sredstvi. V zvezi z navedenim tožeča stranka navaja, da je namen treba presojeti širše v luči njene odgovornosti za zdravje in varnost njenih varovancev, saj lahko le tako zagotovi in izkaže vso potrebno dolžno skrbnost. Načelo namembnosti pri zbiranju osebnih podatkov je temeljno načelo po ZVOP-1, zato se sodišče strinja s toženo stranko, da razlogov za izvajanje videonadzora ni mogoče širiti, saj bi to lahko hitro prešlo v zlorabo osebnih podatkov. Tožeča stranka je kot ustanova, ki izvaja varstvo starejših, dolžna zagotavljati varovanje s stalno prisotnostjo ustrezno usposobljenih oseb 24 ur dnevno. Tega pa ni mogoče nadomestiti z videonadzorom. Po ugotovitvah tožene stranke sta za dostop do slike videonadzornega sistema pooblaščen dve osebi, ki pa nista prisotni v prostorih 24 ur na dan, torej ni mogoče govoriti, da se s tem zagotavlja varnost stanovalcev doma. Razen tega je videonadzor nameščen tudi v prostorih, kjer je izrecno prepovedan (dvigala) in v prostorih, ki ne predstavljajo dostopa v uradne prostore niti delovnih prostorov. Prav tako ni izpolnjen drugi zakonski pogoj, da namena ni mogoče doseči z milejšimi sredstvi, saj mora tožeča stranka varnost stanovalcev zagotavljati s stalno prisotnostjo strokovno usposobljenih delavcev, tega pa ni mogoče nadomestiti na način, kot to meni tožeča stranka.

10. V obravnavanem primeru pravne podlage za izvajanje videonadzora tudi ne daje Pravilnik, na katerega se sklicuje tožeča stranka. V zadevi je nesporno, da tožeča stranka nima verificiranih varovanih oddelkov, kjer je omogočen tudi nadzor s tehničnimi sredstvi. Posploševanje, da so stanovalci doma starejši ljudje, ki so pozabljivi, zbegani, še ne zadošča za zaključek, da območje celotnega doma predstavlja varovano območje v smislu Pravilnika. Na varovane oddelke so namreč lahko sprejete le osebe, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem v tak zavod. Zagotovo pa to v konkretnem primeru ni območje celotnega doma, saj tudi tožeča stranka navaja, da je delež takšnih oseb manjši od 50 %.
11. Glede na vse navedeno sodišče na podlagi dejstev, ugotovljenih v postopku izdaje izpodbijane odločbe, ugotavlja, da je odločba pravilna in zakonita. Prav tako se strinja z razlogi, ki jih je navedla tožena stranka ter se nanje tudi sklicuje na podlagi pooblastila v drugem odstavku 71. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1), zato je tožbo kot neutemeljeno zavrnilo na podlagi prvega odstavka 63. člena istega zakona. Zavrnitev tožbe se nanaša tudi na zahtevek za povrnitev stroškov postopka. Navedena odločitev temelji na določbi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1, ki določa, da če sodišče tožbo zavrne, vsaka stranka sama trpi stroške postopka.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Maribor, 21. januar 2015

Predsednica senata:

Vlasta Švagelj Gabrovec, l.r.

Priloga je rogljasta z oznako
Priloga, obseva pritožbo

